

Érkezett: 2020 DEC 12.

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Egységes javaslattervezethez készített indokolás megküldése

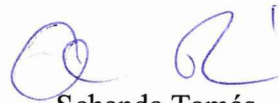
Benyújtó: Schanda Tamás parlamenti és stratégiai államtitkár

Törvényjavaslat címe, száma: A pilóta nélküli légi járművek üzemelésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/13666. szám)

Az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 10/2014. (II. 24.) OGY határozat (a továbbiakban: HHSZ) 137/A. § (1) bekezdése alapján iromány-nyilvántartásba vétel céljából megküldöm a pilóta nélküli légi járművek üzemelésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/13666. szám) a HHSZ 46. § (10) bekezdése alapján megszerkesztett egységes javaslattervezetéhez készített indokolást.

Budapest, 2020. december 11.

Tisztelettel:

Schanda Tamás
parlamenti és stratégiai államtitkár

Előterjesztői indokolás
a pilóta nélküli légitársaságok üzemelésével összefüggő egyes törvények módosításáról
szóló 2020. évi törvényhez

Általános indokolás

Ezen indoklás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXCV. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelenésről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indoklások Tárában közzétételre kerül.

Az európai uniós polgári légiközlekedés korábbi alapkódexeként számon tartott, ún. „rég” EASA Basic Regulation [1] állította fel azt a rezsimit, amely a 150 kg üzemi tömeg feletti pilóta nélküli légitársaságokat uniós, míg az ezen tömeghatár alatti drónokat tagállami szabályozási hatáskörbe utalta. Az e rendelet helyébe 2018. szeptember 11-étől lépő ún. „új” EASA Basic Regulation [2] azonban a korábbi paradigmával ellentétben immáron a pilóta nélküli légitársaságok teljes spektrumát közös, összeurópai szabályozási körbe vonja. E felhatalmazás nyomán jött létre az az uniós jogszabálysomag [3] (a továbbiakban ezek: (EU) 2019/945 felhatalmazáson alapuló rendelet vagy (EU) 2019/947 végrehajtási rendelet; együttesen rendeletcsomag), amelyek közül az (EU) 2019/945 felhatalmazáson alapuló rendelet elsősorban piacsabályozó, míg az (EU) 2019/947 végrehajtási rendelet főként üzemben tartási, repülésvégreajtási szabályokat fogalmaz meg. A rendeletek 2019. július 1-jétől hatályosak, azonban az (EU) 2019/947 végrehajtási rendelet – a 23. cikk (1) bekezdése szerint – csak másfél évvel később, 2020. december 31-től lesz alkalmazható.

Az (EU) 2019/947 végrehajtási rendelet számos kapcsolódó kérdéskört utal a tagállami jogalkotó hatáskörbe. Így amellet, hogy a pilóta nélküli légitársaságokra vonatkozó üzemben tartási szabályok pontos keretét adja, nemzeti döntési jogkört enged a pilóta nélküli légitársaságok nyilvántartásba vételére vonatkozóan. A pilóta nélküli légitársaságokról és a pilóta nélküli légitársaságok üzemeltetéseiről vezetett nyilvántartást érintően törvényi szintű szabályt kell alkotni a feladat- és hatáskörök megnevezése, az adatkezelési felhatalmazások megteremtése, a pilóta nélküli légitársaság tulajdonosát és üzemeltetőjét terhelő kötelezettségek deklarálása érdekében. Tekintettel arra, hogy a nyilvántartásba vétel közigazgatási hatósági aktusnak minősül, indokolt volt a pilóta nélküli légitársaságokkal kapcsolatos közigazgatási hatósági eljárásokhoz igazgatási szolgáltatási díjat rendelni. A légiközlekedésről szóló 1995. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Lt.) módosításával megalkotásra kerül a pilóta nélküli játék légitársaság fogalma, melyekre nem terjed ki a nyilvántartásbavételi kötelezettség.

A drónokat vezető ún. távoli pilóták oktatását, vizsgáztatását illetően tagállami hatáskörébe utalt szabályok megalkotása érdekében az Lt.1 felhatalmazó rendelkezéseinek kiegészítése szükséges.

Tagállami hatáskörbe utalja az uniós szabályozás az olyan földrajzi területek kijelölését,

amelyek fölött tiltani vagy korlátozni lehet a drónok megjelenését, illetve a tagállamok meghatározhatják azokat a területeket, ahol a drónok használatát különböző feltételekhez kötik. Az Lt. ad felhatalmazást a közlekedésért felelős miniszternek, hogy a honvédelemért felelős miniszterrel, illetve bizonyos esetekben a környezetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben, rendeletben jelölje ki a légtérnek azt a részét, amely légiközlekedésre igénybe vehető, amely légiközlekedésre korlátozottan vehető igénybe vagy ahol tilos a légiközlekedési célú igénybevétel. A pilóta nélküli légitárművek légtérhasználatának szabályozhatósága érdekében az Lt.-ben kell megfogalmazni a légterek használatát érintő alapvető szabályok megalkotására vonatkozó felhatalmazó rendelkezéseket.

Törvényben kerül meghatározásra a HungaroControl Zrt. által üzemeltetett, a pilóta nélküli légitárművek használatát támogató, aktuális légtér információkat és egyéb korlátozásokat tartalmazó honlap és mobilalkalmazás használatra vonatkozó alapvető szabályok. Néhány kivételtől eltekintve az alkalmazás használata kötelező lesz a pilóta nélküli légitárművek légtérhasználatára során. A mobilalkalmazásba történő bejelentkezés alkalmával megadott adatok kezeléséhez a HungaroControl Zrt. számára törvényi szintű adatkezelési felhatalmazás került megfogalmazásra. A mobilalkalmazás használatát kiskorú személy számára a jelenlegi jogszabályi környezet nem teszi lehetővé, kiskorú személy esetén a mobilalkalmazásba történő bejelentkezéshez a törvényes képviselő közreműködése szükséges.

A légitármű lajstromban szereplő személyes adatok kezelésére vonatkozó felhatalmazás és a repülőeszközök nyilvántartási kötelezettségének törvényi szintű szabályozása érdekében szükséges az Lt. pontosítása, kiegészítése.

Az Lt. módosítása nagyrészt az (EU) 2019/947 végrehajtási rendeletben meghatározott jogharmonizációs kötelezettség teljesítését szolgálja.

Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák, a (2) bekezdés pedig külön kiemeli, hogy az állam jogi védelemben részesíti az otthon nyugalma.

A személyiségi jogok elsődlegesen és általánosan polgári jogi védelem alatt állnak, de a súlyosabb jogsértések szabálysértési (pl. magánlaksértés, becsületsértés szabálysértési alakzata), míg a legsúlyosabb jogellenes magatartások (pl. személyes adattal visszaélés, tiltott adatszerzés) büntetőjogi jogkövetkezményt vonnak maguk után.

A drónok nyújtotta technikai lehetőség ugyanakkor olyan mértékben változtatta meg a magánszféra megismerésének lehetőségét, amely vonatkozásában a magánterület, a magánlakás, a magánszféra védelme hétköznapi eszközökkel már nem biztosítható. Ennek megfelelően indokolt a drónhasználat szabályozása, valamint a jogellenes drónhasználat során megvalósuló további magatartások szankcionálása. A pilóta nélküli légitármű lakott terület feletti jogosulatlan használata már önmagában is felvetheti a magánélet, az otthon nyugalma megzavarását, ugyanis ebben az esetben az elkövető fizikai valójában

jellemzően nem látható, így a jogellenes cselekmény észlelésekor nem lehet vele szemben fellépni, a cselekmény abbahagyására felszólítani. Amennyiben a jogellenes használathoz további magatartások is kapcsolódnak (pl. felvétel készítése, annak nyilvánosságra hozatala), az már olyan fokú jogsérelmet jelent, amellyel szemben szükségesnek tűnik a szigorúbb állami fellépés lehetőségének megteremtése. Erre tekintettel a Javaslat – új tényállások beiktatásával, egyúttal a fokozatosság elvének figyelembe vételével – módosítja a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényt (a továbbiakban: Szabs. tv.) és a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényt (a továbbiakban: Btk.). Lényeges eleme a szabályozásnak, a fokozatosság elvének és a büntetőjog ultima ratio jellegének, hogy a jogszerű drónhasználat esetén – tekintettel arra, hogy ez esetben a használat ténye és a használó személye ellenőrizhető – a magánszféra védelme továbbra is a jelenleg rendelkezésre álló magánjogi és büntetőjogi eszközökkel biztosított.

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 216/2008/EK rendelete (2008. február 20.) *a polgári repülés területén közös szabályokról és az Európai Repülésbiztonsági Ügynökség létrehozásáról, valamint a 91/670/EK tanácsi rendelet, 1592/2002/EK rendelet és a 2004/36/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről*

[2] Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1139 rendelete (2018. július 4.) *a polgári légi közlekedés területén alkalmazandó közös szabályokról és az Európai Unió Repülésbiztonsági Ügynökségének létrehozásáról és a 2111/2005/EK, az 1008/2008/EK, a 996/2010/EU, a 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 2014/30/EU és a 2014/53/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint az 552/2004/EK és a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 3922/91/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről*

[3] Az Európai Bizottság (EU) 2019/945 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. március 12.) *a pilóta nélküli légitármű-rendszerekről és a pilóta nélküli légitármű-rendszerek harmadik országbeli üzemeltetéseiről*, valamint az Európai Bizottság (EU) 2019/947 végrehajtási rendelete (2019. május 24.) *a pilóta nélküli légi járművekkel végzett műveletekre vonatkozó szabályokról és eljárásokról*

Részletes indokolás

1. §-hoz

A légiközlekedési hatóság, vagy a katonai légügyi hatóság a pilóta nélküli légitárművel és a pilóta nélküli állami légitárművel kapcsolatos hatósági hatásköreinek gyakorlása során kezeli a kérelmező és az eljárás egyéb résztvevője, a pilóta nélküli légitármű tulajdonosa és üzemeltetője, valamint a pilóta nélküli légitárművekkel végzett műveletekben közreműködő szakszemélyzet személyes adatait. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) a személyes adatok adatkezelési jogalapjának tekinti a személyes adat kezelésére vonatkozó törvényi felhatalmazást. A hatósági eljárások során történő adatkezelés a nyilvántartások közhitelességének biztosítása, a kiadott engedélyek és egyéb véglegessé vált döntésben

foglaltak ellenőrzése, a pilóta nélküli légi jármű jogszerű használatának ellenőrzése, a tevékenység ellátásához szükséges alkalmasság igazolása, a légiközlekedés biztonságához fűződő közösségi érdek érvényesítése céljából szükséges. A rendelkezés az Lt. 3/A. § (1) bekezdés f) pontjában megteremti a törvényi szintű adatkezelési felhatalmazást az eljáró hatóság számára.

2. §-hoz

Adatkezelési felhatalmazás a távoli pilóták vizsgáztatására kijelölt szervezet számára.

Az Lt. 12. §-a kimondja, hogy a magyar polgári légi jármű a légiközlekedésben akkor vehet részt, ha a légiközlekedési hatóság Magyarország Légi jármű Lajstromába (a továbbiakban: lajstrom) felvette. A lajstrom nyilvános, közhiteles nyilvántartás. A bejegyzett adatokról a légiközlekedési hatóság – kérelemre – tájékoztatást (kivonatot) ad. A légi járművek lajstromozásának szabályairól szóló 32/2001. (IX. 28.) KöViM rendelet határozza meg a lajstrom adattartalmát. A lajstromban szereplő személyes adatok törvényi szintű adatkezelési felhatalmazását teremti meg az Lt. 3/A. §-át kiegészítő rendelkezés. A légiközlekedési hatóság lajstromvezetéshez kapcsolódó adatkezelési tevékenysége a tulajdon védelméhez, a légiközlekedés biztonságának elősegítéséhez és a hatósági okmányok közhitelességének biztonságához fűződő közérdek érvényesítése érdekében szükséges.

A légiközlekedési hatóság a repülőeszközök, a pilóta nélküli légi jármű és a pilóta nélküli légi jármű-rendszer üzemeltetők nyilvántartásának vezetésével összefüggésben személyes adatokat kezel. Az adatkezeléshez törvényi szintű felhatalmazás szükséges. A repülőeszközökről, pilóta nélküli légi járművekről és a pilóta nélküli légi jármű-rendszer üzemeltetőiről vezetett nyilvántartás a légiközlekedés biztonságának elősegítése, a hatósági okmányok közhitelességének biztonságához fűződő közérdek érvényesítése, a tevékenység ellátásához szükséges alkalmasság igazolása, a bűnüldözési tevékenységek és a hatósági felügyeleti eljárások elősegítése érdekében szükséges. A nyilvántartásban szereplő adatoknak alkalmasnak kell lennie az adott repülőeszköz, pilóta nélküli légi jármű beazonosítására, vagy a pilóta nélküli légi jármű üzemeltetőjének beazonosítására.

3. §-hoz

A pilóta nélküli légi jármű üzemeltetésére vonatkozó szabályok megszegése esetén légiközlekedési bírság kiszabását rendeli a törvény. Ha a pilóta nélküli légi járművet az üzemeltető a szabályszegést megelőzően más természetes személy vagy nem természetes személy használatába adta, és ezt igazolja, akkor a légiközlekedési bírságot a pilóta nélküli légi járművet használatra átvető személlyel szemben kell kiszabni. A pilóta nélküli légi jármű használatba adását magánokirattal lehet igazolni. A rendelkezés értelmében az okiratban szereplő személyes adatokat az eljáró hatóság az eljárás lefolytatása, a tényállás megállapítása, a döntés meghozatala, a jogorvoslati eljárások lefolytatása érdekében a pilóta nélküli légi járművekre vonatkozó szabályok megsértése miatt indult eljárás kezdetétől a döntés véglegessé válásától számított öt évig kezeli. A

kiegészítő szabályozás a törvényi szintű adatkezelési felhatalmazást teremti meg a légiközlekedési bírság kiszabására irányuló eljárást lefolytató hatóság, azaz a légiközlekedési hatóság vagy az általános rendőrségi feladat ellátásra létrehozott szerv számára.

4. §-hoz

A közlekedésért felelős miniszter a honvédelemért felelős miniszterrel, illetve bizonyos esetekben a környezetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben, rendeletben jelöli ki a légtérnek azt a részét, amelyik légiközlekedésre igénybe vehető, amelyik légiközlekedésre korlátozottan vehető igénybe vagy ahol tilos a légiközlekedési célú igénybevétel. A különböző légtértípusok pontos meghatározása a magyar légtér légiközlekedés céljára történő kijelöléséről szóló 26/2007. (III. 1.) GKM-HM-KvVM együttes rendeletben történik. A pilóta nélküli légi járművek légtérhasználatának szabályozása érdekében az Lt. rögzíti, hogy a közlekedésért felelős miniszter a honvédelemért felelős miniszterrel, illetve meghatározott esetekben a környezetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben meghatározza a légtérnek azt a részét ahol pilóta nélküli légi járművek, valamint pilóta nélküli állami légi járművek használata, a légtérrel érintett területen található létesítmény jellege vagy az ott folytatott tevékenység jellege miatt tilos, továbbá azt a részét, amely a pilóta nélküli légi járművek használatára korlátozottan vehető igénybe. Az uniós szabályozás tagállami hatáskörbe engedi az olyan földrajzi területek kijelölését, amelyek fölött tiltani vagy korlátozni lehet a drónok megjelenését, illetve a tagállamok meghatározhatják azokat a területeket, ahol a drónok használatát különböző feltételekhez kötik. Az Lt. jelen kiegészítése a pilóta nélküli légi járművek – közbiztonsági, nemzetbiztonsági, honvédelmi, rendvédelmi, repülésbiztonsági, környezetvédelmi érdekekből vagy a magánélethez való jog védelme érdekében történő – légtérhasználatára vonatkozó tiltások és korlátozások rendeleti szintű meghatározását teszi lehetővé.

5. §-hoz

A magánélethez való alapvető jog védelme érdekében szükséges a pilóta nélküli légi járművek használatának korlátozása. A rendelkezés értelmében lakott terület felett a pilóta nélküli játék légi jármű kivételével eseti légtérben lehet pilóta nélküli légi járművet használni. A magyar légtér igénybevételéről szóló 4/1998. (I. 16.) Korm. rendelet határozza meg az eseti légtér kijelölésének szabályait. Az eseti légtér kijelölésére irányuló eljárást a katonai légügyi hatóság folytatja le. A szabályozás értelmében alkalmanként maximum hét napra jelölhető ki eseti légtér. Az eseti légtér kijelölésére irányuló eljárás biztosítja, hogy ellenőrizhető keretek között történjen lakott területen a drónhasználat.

6. §-hoz

A rendelkezés kiterjeszti a légiforgalmi irányító engedély alóli felmentés lehetőségét a pilóta nélküli légi járművek mellett a pilóta nélküli állami légi járművekre. A pilóta nélküli légi járművek által használható frekvenciasávok a frekvencia nemzeti frekvenciafelosztásról, valamint a frekvenciasávok felhasználási szabályairól szóló NMHH

rendeletben kerülnek meghatározásra. A frekvenciahasználatra vonatkozó előírások szerint engedélyköteles tevékenység csak hatósági engedéllyel végezhető. A rendelkezés a pilóta nélküli légi járművel és pilóta nélküli állami légi járművel végrehajtott repülés esetére kötelezővé teszi a pilóta nélküli légi járművek használatát támogató, az aktuális légtér információkat és egyéb korlátozásokat tartalmazó honlap és mobilalkalmazás igénybevételét. A mobilalkalmazás használata során tájékozódhat a távoli pilóta az elrendelt műveleti korlátozásokról, a pilóta nélküli légi járművek számára korlátozott, vagy tiltott területekről. Repülésbiztonsági okokból szükséges a mobilalkalmazás használata, ezért törvényi szinten került szabályozásra az erre vonatkozó kötelezettség. Amennyiben az alkalmazás bármilyen ok miatt nem használható, akkor a magyar légtérben nem végezhető olyan UAS művelet, amely esetében elő van írva a mobilalkalmazás használatának kötelezettsége.

7. §-hoz

A rendelkezés lehetővé teszi az arra feljogosított szervezetek számára, hogy nemzetbiztonság érdekében, valamint a közrend és a közbiztonság érdekében detektálják a pilóta nélküli légi járművet, leszállásra szólíthatják fel, vagy feltartóztathatják és meghatározott esetben elektronikai úton zavarhatják, valamint elektronikai vagy mechanikai úton földre kényszeríthetik. A feltartóztatott, valamint a leszállásra felszólított pilóta nélküli légi járműnek, azaz a távoli pilótának a leszállásra való felszólítást haladéktalanul követnie kell. A felszólításnak nem engedelmeskedő pilóta nélküli légi járművet a magyar légtér igénybevételéről szóló kormányrendeletben foglalt esetekben földre lehet kényszeríteni. Az intézkedésre jogosult szervek az elektronikai úton történő zavarás, valamint elektronikai vagy mechanikai úton földre kényszerítés során kötelesek a frekvenciahasználatra vonatkozó szabályok betartására.

8. §-hoz

Az Lt. jelenlegi szabályozása csak a magyar állami légi jármű nyilvántartásba vételéről rendelkezik, ezért szükséges a pilóta nélküli állami légi járművekre vonatkozó előírás megjelenítése jelen bekezdésen belül. Figyelemmel a pilóta nélküli állami légi járművek repüléséről szóló kormányrendeletben meghatározott eljárásrendre, a katonai légügyi hatóság bizonyos kategóriájú pilóta nélküli állami légi járművek esetén nem magát a légi járművet, hanem az üzemeltetőt veszi nyilvántartásba.

9. §-hoz

Az (EU) 2019/947 végrehajtási rendelet nyilvántartásbavételi kötelezettséget határoz meg a pilóta nélküli légi járművek tekintetében.

A rendelkezés a repülőeszközökre, a pilóta nélküli légi járművekre, valamint a pilóta nélküli légi jármű-rendszer üzemeltetőire vonatkozó nyilvántartás hatályos szabályozását egészíti ki. A légiközlekedési hatóság által vezetett közhiteles nyilvántartás tartalmazza a tulajdonosra, az üzemeltetőre, a repülőeszközre, az üzemeltető és a tulajdonos változására és a repülőeszköz telephelyére vonatkozó adatokat. Az Infotv. rendelkezéseire

figyelemmel szükséges a törvényi szintű adatkezelési felhatalmazás megteremtése. A nyilvántartás vezetésére és az ahhoz kapcsolódó adatok kezelésére a biztonságos légiközlekedés elősegítése, a tevékenység ellátásához szükséges alkalmasság igazolása, valamint a véglegessé vált döntésben foglaltak ellenőrzése céljából szükséges.

A légiközlekedési hatóság közhiteles nyilvántartást vezet a pilóta nélküli légi járművekről. A nyilvántartási kötelezettség nem terjed ki a pilóta nélküli játék légi járművekre. A pilóta nélküli légi jármű nyilvántartásba vételét a tulajdonos kezdeményezi.

A légiközlekedési hatóság közhiteles nyilvántartást vezet a pilóta nélküli légi jármű-rendszert üzemeltetőkről. A nyilvántartásba vételt az üzemeltető kezdeményezi. Az (EU) 2019/947 bizottsági végrehajtási rendelet értelmében pilóta nélküli légi jármű-rendszer üzemben tartónak (UAS-üzemeltető) minősül az olyan jogi vagy természetes személy, aki, vagy amely egy vagy több pilóta nélküli légi jármű-rendszert üzemben tart vagy üzemben tartani szándékozik.

10. §-hoz

Az Lt. 54. § (3) bekezdése meghatározza, hogy a pilóta nélküli légi jármű parancsnoka a pilóta nélküli légi jármű vezetője. A pilóta nélküli állami légi járművek esetén ezt a feladatot a kezelő látja el, ezért indokolt a fogalom kiterjesztése.

11. §-hoz

Az Lt. 54-60. § határozza meg a légi jármű parancsnoka feladatait. Szükségessé vált a szabályozás kiegészítése a biztonságos elkülönítésre vonatkozó kötelezettséggel.

12. §-hoz

Az Lt. a HungaroControl Zrt. feladatai között szerepelteti a pilóta nélküli légi járművek használatát támogató, az aktuális légtér információkat és egyéb korlátozásokat tartalmazó honlap és mobilalkalmazás üzemeltetését. A pilóta nélküli légi jármű használata a pilóta nélküli légi járművek használatát támogató, az aktuális légtér információkat és egyéb korlátozásokat tartalmazó honlap és mobilalkalmazás használatához kötött. A távoli pilóta az alkalmazásban történő regisztrációt követően az alkalmazáson keresztül tájékozódhat a korlátozásokról, jelezheti igényét valamely légtér használatára vonatkozóan, illetve bejelölheti a légtér használatát, amennyiben az általa kezdeményezett légtérben és időpontban megengedett a pilóta nélküli légi jármű használata.

A pilóta nélküli légi járművek használatát támogató, az aktuális légtér információkat és egyéb korlátozásokat tartalmazó honlap és mobilalkalmazás üzemeltetése során a HungaroControl Zrt. adatkezelési műveleteket végez. A regisztráció és a légtérhasználat során keletkező adatok kezelése a jogszerű légtérhasználat biztosítása érdekében szükséges.

A rendvédelmi feladatot, nemzetbiztonsági feladatot, bűnmegelőzési feladatot ellátó, valamint nyomozó hatósági jogkört gyakorló, illetve a terrorizmust elhárító szervek

feladataik ellátásának elősegítése érdekében kezelhetik a pilóta nélküli légi járművek használatát támogató, az aktuális légtér információkat és egyéb korlátozásokat tartalmazó honlap és mobilalkalmazás üzemeltetésével összefüggésben keletkezett adatokat. A rendelkezés lehetővé teszi, hogy tiltott adatszerzés gyanúja miatt indult eljárás esetén az eljáró szerv a pilóta nélküli légi jármű tulajdonosáról, üzemeltetőjéről, használatba vevőjéről, a távoli pilótáról a nyilvántartásban szereplő adatokat megismerje.

13. §-hoz

Az Lt. 63/D. §-ában két, már hatályát veszített uniós jogi aktusra történik hivatkozás, így indokolt a hivatkozások cseréje a hatályon kívül helyezett uniós rendeleteket felváltó szabályozásra történő hivatkozással.

14. §-hoz

A pilóta nélküli állami légi jármű üzemeltetőnek és üzemeltetőnek repülésbiztonsági szervezetet kell fenntartania, amelynek engedélyezési feladatait a katonai légügyi hatósághoz indokolt delegálni.

15. §-hoz

A kiegészítő szabályozás légiközlekedési bírság kiszabását rendeli a pilóta nélküli légi jármű üzemeltetésére vonatkozó szabályok megsértésének esetére. A repülésbiztonsági szempontok érvényesítéséhez fűződő társadalmi érdekek indokoltá teszik, hogy a pilóta nélküli légi járművek használatára vonatkozó légiközlekedési szabályok betartásra kerüljenek. A pilóta nélküli légi járművek használatára vonatkozó szabályok megsértőivel szembeni fellépés lehetőségét teremti meg a rendelkezés azzal, hogy lehetővé teszi a légiközlekedési bírság kiszabását. A légiközlekedési bírság szabályai alól a szabálysértést megvalósító tényállások kivételre kerültek. Amennyiben a tanúsított magatartás szabálysértési tényállást valósít meg, akkor nincs helye közigazgatási bírság kiszabására irányuló eljárás indításának.

A pilóta nélküli légi jármű használata során, a pilóta nélküli légi jármű üzemeltetésére vonatkozó szabályok megsértéséért elsősorban az üzemben tartó vonható felelősségre.

A pilóta nélküli légi jármű üzemeltetésére, használatára vonatkozó szabályok betartásáért a pilóta nélküli légi jármű használatba adása esetén a pilóta nélküli légi járművet használatba vevő személy felel. A pilóta nélküli légi járművet használatba vevő felelősségének megállapításához teljes bizonyító erejű magánokirattal kell igazolni, hogy a pilóta nélküli légi járművet nem az üzemeltető, hanem a használatba vevő használta a szabályszegés időpontjában.

A pilóta nélküli légi jármű üzemeltetésére vonatkozó szabályok megsértése esetén a légiközlekedési bírság kiszabására irányuló eljárást a légiközlekedési hatóság vagy az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv folytatja le.

A használatba adott pilóta nélküli légi járművel elkövetett szabályszegés miatt indult,

légiközlekedési bírság kiszabására irányuló eljárásban a tényállás tisztázása során a használatba adó és a használatba vevő között létrejött megállapodást az eljáró hatóság megvizsgálja.

Az üzemben tartó és a használatba vevő mentesül a felelősség alól, ha az a pilóta nélküli légi jármű, amivel a pilóta nélküli légi jármű üzemeltetésére vonatkozó szabályokat megsértették, jogellenesen került ki a birtokából és ezzel összefüggésben a bírságot kiszabó határozat kézbesítését megelőzően eljárást kezdeményezett a megfelelő hatóságnál.

Amennyiben a helyszíni intézkedés vagy a közigazgatási hatósági eljárás során kétséget kizáróan megállapítható az elkövető kiléte, akkor a légiközlekedési bírságot a konkrét szabályszegést elkövetővel szemben szabja ki az eljáró hatóság.

16. §-hoz

A képzőszervezetek felett ellátott felügyeleti feladatok ellátásért fizetendő felügyeleti díj bevezetéséről szóló rendelkezés.

17. §-hoz

Az állami légi jármű, az állami célú légiközlekedés, és a pilóta nélküli állami légi jármű fogalmának pontosítása a pilóta nélküli állami légi járműveket érintő hazai szabályozás és a pilóta nélküli légi járművek polgári célú alkalmazására kiterjedő uniós szabályok összehangolása miatt szükséges.

Az állami légi jármű fogalmát és az állami célú légiközlekedés fogalmát nem a cél szerinti megközelítés alkalmazása különíti el valójában a polgári légi jármű és a polgári célú légiközlekedés fogalmától, hanem – a cél szerinti megközelítés mellett – a légi járművek nyilvántartásba/lajstromba vételének helye. A javasolt normaszöveg alapján az a polgári légi jármű, amely állami célú légiközlekedést hajt végre, továbbra is polgári légi járműnek tekintendő, mivel azt a katonai légügyi hatóság nem vette nyilvántartásba. A fentiek mellett a pilóta nélküli állami légi jármű esetén meg kell különböztetni azon pilóta nélküli állami légi járműveket is, amelyeknek csak az üzemeltetője kerül nyilvántartásba vételre.

A pilóta nélküli légi jármű-rendszer fogalmának bevezetése az (EU) 2019/947 végrehajtási rendelet végrehajtását szolgálja.

A pilóta nélküli légi jármű fogalmának bevezetése az (EU) 2019/945 felhatalmazáson alapuló rendelet végrehajtását szolgálja.

A pilóta nélküli légi jármű-rendszer üzemben tartója fogalmának bevezetése az (EU) 2019/947 végrehajtási rendelet végrehajtását szolgálja.

A távoli pilóta fogalmának bevezetése az (EU) 2019/945 felhatalmazáson alapuló rendelet végrehajtását szolgálja.

A pilóta nélküli állami légi járművek vezetése, irányítása, üzemeltetése a kezelő fogalmában egyértelműsíthető.

18. §-hoz

Az Lt. 74. §-ának módosítása jogalkotási felhatalmazásokat érint. Az Lt. 74/A. § (1) bekezdés *t)* és *u)* pontja tartalmazza az újraszabályozásra kerülő 63/D. §-ban hivatkozott uniós jogi aktusokkal kapcsolatos jogharmonizációs záradékot. A hivatkozott rendeletek hatályon kívül helyezésére tekintettel – a 63/D. §-hoz hasonlóan – indokolt a záradékokban is javítani az érintett rendeletek címét. A polgári légi közlekedési események jelentéséről, elemzéséről és nyomon követéséről, valamint a 996/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 2003/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1321/2007/EK bizottsági rendelet és az 1330/2007/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 376/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott tagállami feladatok ellátása érdekében szükségessé vált egy megfelelő szakértelemmel rendelkező testület létrehozása. A 74. § (2) bekezdés *i)* ponttal történő kiegészítés szerinti felhatalmazó rendelkezés lehetővé teszi az uniós kötelezettség teljesítéséhez, a szakmai testület létrehozásához, valamint a tagállami feladat végrehajtásához szükséges jogi háttér megteremtését.

Jogharmonizációs záradék kiegészítése.

19. §-hoz

A távoli pilóta a mobilalkalmazásban 2021. július 31. előtt akkor jelöli be az általa használt, a vonatkozó szabályok szerint aktivált légitert, ha azt a magyar légtér igénybeviteléről szóló kormányrendelet előírja.

20. §-hoz

A felsorolásban szereplő technikai kiegészítések a pilóta nélküli állami légi járművek légiközlekedésbe történő integrálása, valamint a katonai légügyi hatósági feladatok egyértelműsítése érdekében szükségesek. Tekintettel arra, hogy a polgári légi közlekedéshez kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő rögzítéséről szóló, 2012. október 5-i 1178/2011/EU bizottsági rendelet és a légi járművek üzemben tartásához kapcsolódó műszaki követelményeknek és igazgatási eljárásoknak a 216/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet értelmében történő meghatározásáról szóló, 2011. november 3-i 965/2012/EU bizottsági rendelet értelmében vannak olyan szervezetek (képző- és üzemeltető szervezetek), melyek tevékenységüket nem engedély, hanem ún. deklarációs nyilatkozat alapján végezhetik, így szükséges, hogy ez a különbségtétel a díjmellékletben is megjelenjen.

21. §-hoz

A magyar légtér pilóta nélküli légi járművel végrehajtott UAS művelethez lakott terület felett eseti légtér kijelölése esetén vehető igénybe, amelynek részletszabályait a magyar légtér igénybeviteléről szóló kormányrendelet tartalmazza. A pilóta nélküli légi jármű (drón) használata lakott terület felett tehát csak erre vonatkozó engedély esetén lesz

jogszerű. Ha a jogoszerű drónhasználattal összefüggésben esetlegesen felmerül a személyhez fűződő jogok megsértése vagy más jogsértő magatartás megvalósulása, a hatályos szabályozás szerinti szankciók mellett a polgári jogi jogkövetkezmények alkalmazhatóak a vezetővel szemben, hiszen a drón mozgása könnyen lekövethető, a légi jármű vezetője a hatóság által beazonosítható. Engedély (eseti légtérkijelölés vagy más engedély) hiányában viszont a drónhasználat jogosulatlannak minősül, amely már önmagában veszélyeztetheti a magánélet háborítatlanságát, ezért szükséges megteremteni annak szankcionálását. Erre figyelemmel rendelkezik úgy a Javaslat, hogy közlekedési szabálysértést (pilóta nélküli légi járművel végzett jogosulatlan tevékenység) valósít meg az, aki lakott terület felett a szükséges engedély nélkül használ pilóta nélküli légi járművet. Amennyiben az elkövető a jogosulatlan használat során más lakásáról, egyéb helyiségéről, vagy az ezekhez tartozó bekerített helyről jogosulatlanul hang- vagy képfelvételt is készít, ez a többletmagatartás már személyiségi jogsérelmet jelent, amely megalapozza a magánlaksértés szabálysértés tényállásának ezirányú módosításának indokoltságát. A magánlaksértés magánindítványra üldözhető és elzárással fenyegetett szabálysértés, ez az új tényállásra is irányadó.

Összegezve a jogosulatlan használat önmagában szankcionálandó (ha nem készül felvétel), továbbá akkor is, ha készül ugyan felvétel, de azon lakás, egyéb helyiség, stb. nem szerepel. Ha viszont a drón olyan felvételt készít, amelyen más lakása, egyéb helyisége, az azokhoz tartozó bekerített helye, vagy az ott tartózkodók láthatóak, a pilóta magánlaksértés szabálysértése miatt vonható felelősségre. Természetesen nem minősül jogosulatlan a felvétel készítése, ha az érintett ahhoz hozzájárult (vagy kifejezetten ő adott megbízást a felvétel készítésére).

22. §-hoz

A módosítás bűncselekményként rendeli büntetni azt, aki pilóta nélküli légi jármű jogosulatlan használatával más lakását, egyéb helyiségét, vagy az ezekhez tartozó bekerített helyet megfigyeli, illetve minősített esetet jelent a megfigyelés során készített hang- vagy képfelvétel nagy nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele. A pilóta nélküli légi jármű jogosulatlan használatával összefüggésben irányadóak a Szabs. tv.-t módosító rendelkezések indokolásában foglaltak. A szabálysértési tényállás az engedély nélküli felvétel készítését rendeli büntetni. A megfigyelés hétköznapi értelemben huzamosabb ideig tartó figyelemmel kísérést, vizsgálatot jelent. A titokban történő megfigyelés továbbra is a Btk. 422. §-a alapján büntetendő, az új tényállás a pilóta nélküli légi járművel történő nyílt (tehát az érintett személy által észlelhető módon való) megfigyelést rendeli büntetni akkor, ha a pilóta nélküli légi jármű használatára a vezetőnek nincs jogosultsága. Ha a személyes adat jogosulatlanul vagy céltól eltérő kezelése (így pl. drónnal felvétel készítése, akár repülési engedéllyel rendelkezik az elkövető, akár nem, akár lakott területen követik el, akár nem, akár egyszeri, egyedi képfelvétel készül, akár tartós megfigyelés történt) jelentős érdeksérelmet okoz, továbbra is személyes adattal visszaélésként büntetendő. A személyhez fűződő jogok szenzitivitására tekintettel indokolt meghagyni a sértett önrendelkezési jogát azzal összefüggésben, hogy kívánja-e az elkövető

felelősségre vonását, ezért a Javaslat szerint a fenti bűncselekmények magánindítványhoz kötöttek.

23. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezés.

24. §-hoz

Notifikációs záradék.